

Porównanie kar za wykroczenia drogowe w Polsce i w Niemczech

Marek Jaśkiewicz, Rafał Jurecki, Józef Stokłosa

W pracy przedstawione zostaną kary za wykroczenia drogowe w Polsce i w Niemczech. Pokazano wybrane zestawienie kar za takie same wykroczenia drogowe w obu krajach. Przedstawiono zarówno kary finansowe jak również kary w postaci punktów karnych.

Słowa kluczowe: kary za wykroczenia drogowe, punkty karne.

Wstęp

Wszyscy uczestnicy ruchu drogowego są zobowiązani do prawidłowego zachowania na każdej drodze. Niedostosowanie się do przepisów ruchu drogowego jest karane.

Aby porównać dotkliwość grzywny za wykroczenia drogowe w Polsce i w Niemczech należy uwzględnić średnie zarobki w obu krajach. W Polsce miesięczne zarobki wynoszą średnio 2669 zł netto (638,5 EUR) [5], natomiast w Niemczech 2172,7 EUR (9082 zł) [5].

Analiza kar za wykroczenia drogowe w Polsce i Niemczech

Zarówno w Polsce jak i w Niemczech stosuje się kary pieniężne i system punktowy oraz w uzasadnionych przypadkach zatrzymanie prawa jazdy (tab. 1). W Polsce kierowca, który przekroczył w ciągu roku **24 punkty karne** traci prawo jazdy i kierowany jest na egzamin sprawdzający i badanie psychologiczne. Dla kierowców posiadających prawo jazdy krócej niż rok limit punktów karnych wynosi 20. Po przekroczeniu tej ilości punktów wydawana jest decyzja o cofnięciu prawa jazdy i skierowanie ponownie na kurs. Punkty przydzielane są w zależności od rodzaju wykroczenia od 1 do 10. W Niemczech limit punktów karnych jakiego kierowca może zebrać w ciągu roku wynosi **18 punktów**. Po przekroczeniu tej ilości zostaje mu odebrane prawo jazdy. O odzyskanie prawa jazdy kierowca może się starać po upływie 6 miesięcy przez ponowne zdanie prawa jazdy oraz poddaniu się badaniom lekarskim i psychologicznym. W Niemczech punkty w zależności od rodzaju wykroczenia przyznawane są od 1 do 7. W obu krajach po roku punkty ulegają kasacji i naliczane są od nowa. Kwoty mandatów przy

uwzględnieniu zarobków w obu krajach są porównywalne, jednak w Niemczech dodatkową karą jest zakaz prowadzenia pojazdu po przekroczeniu prędkości od 31 – 40 km/h w obszarze zabudowanym na 1 miesiąc, od 41 – 50 km/h w obszarze zabudowanym i niezabudowanym 1 miesiąc, od 51 – 60 km/h w obszarze zabudowanym 2 miesiące, w niezabudowanym 1 miesiąc, od 61 – 70 km/h w obszarze zabudowanym 3 miesiące, w niezabudowanym 2 miesiące, powyżej 70 km/h zarówno w obszarze zabudowanym jak i niezabudowanym 3 miesiące zakazu prowadzenia pojazdu. Dodatkowo zakaz prowadzenia pojazdu w Niemczech jest stosowany, gdy zostaną stwierdzone dwa zdarzenia, w których kierowca przekroczył prędkość powyżej 25 km/h. Kolejną kwotą jaką musi zapłacić kierowca w Niemczech jest dodatkowe 23,5 euro do mandatu powyżej 40 euro.

Limity prędkości na drogach w Polsce i w Niemczech dla pojazdów do 3,5 tony :

W Polsce:

- ♦ Obszar zabudowany w godzinach od 5 do 23 – 50 km/h, w godzinach od 23 do 5 – 60 km/h.
- ♦ Poza obszarem zabudowanym na drogach jednojezdniowych – 90 km/h, na drogach dwujezdniowych i ekspresowych jednojezdniowych – 100 km/h, na drogach ekspresowych dwujezdniowych – 120 km/h.
- ♦ Na autostradach – 140 km/h [31,32].

W Niemczech:

- ♦ Obszar zabudowany – 50 km/h
- ♦ Poza obszarem zabudowanym – 100 km/h
- ♦ Na autostradach – brak ograniczenia, jednak zalecaną prędkością jest 130 km/h, na wielu odcinkach autostrad ograniczenia oznaczone znakami drogowymi od 80 do 140 km/h [1].

Niezachowanie odstępu do poprzedzającego pojazdu

W Polsce istnieje tylko jedna kwota grzywny dotycząca niezachowania przez kierujących pojazdami odpowiedniego odstępu od pojazdów znajdujących się przed nimi i wynosi ona 200 zł (47,84 EUR).

W Niemczech takie wykroczenie drogowe jest karane w zależności od prędkości jazdy oraz wielkości odległości od poprzedzającego pojazdu. Z poniższego zestawienia wynika, że kary w Niemczech za ten rodzaj wykroczenia są dotkliwsze niż w Polsce. Oprócz wyższej kwoty mandatu i punktów karnych stosowany jest czasowy zakaz prowadzenia pojazdu, który w zależności od rodzaju przekroczenia wynosi od 1 do 3 miesięcy.

Niezachowanie odstępu do poprzedzającego pojazdu w Niemczech wiąże się z następującymi karami:

- ♦ przy prędkości do 80 km/h 25 EUR,
- ♦ przy spowodowaniu zagrożenia 30 EUR, w przypadku uszkodzeniu mienia 35 EUR
- ♦ przy prędkości ponad 80 km/h, kiedy odstęp do poprzedzającego pojazdu był mniejszy niż ¼ wartości prędkościomierza 35 EUR

Przy prędkości większej niż 80 km/h, odległość:

- ♦ mniejsza niż 5/10 połowy wartości prędkościomierza 75 EUR oraz 1 punkt karny
- ♦ mniejsza niż 4/10 połowy wartości prędkościomierza 100 EUR oraz 2 punkty karne
- ♦ mniejsza niż 3/10 połowy wartości prędkościomierza 160 EUR oraz 3 punkty karne (przy prędkości ponad 100 km/h dodatkową karą jest 1 miesiąc zakazu prowadzenia pojazdu)
- ♦ mniejsza niż 2/10 połowy wartości prędkościomierza 240 EUR oraz 4 punkty karne (przy prędkości ponad 100 km/h)

dodatkową karą są 2 miesiące zakazu prowadzenia pojazdu)

- ❖ mniejsza niż 1/10 połowy wartości prędkościomierza 320 EUR oraz 4 punkty karne (przy prędkości ponad 100 km/h dodatkową karą są 3 miesiące zakazu prowadzenia pojazdu)

Przy prędkości większej niż 130 km/h, odległość:

- ❖ mniejsza niż 5/10 połowy wartości prędkościomierza 100 EUR oraz 2 punkty karne
- ❖ mniejsza niż 4/10 połowy wartości prędkościomierza 180 EUR oraz 3 punkty karne
- ❖ mniejsza niż 3/10 połowy wartości prędkościomierza 240 EUR oraz 4 punkty karne i 1 miesiąc zakazu prowadzenia pojazdu
- ❖ mniejsza niż 2/10 połowy wartości prędkościomierza 320 EUR oraz 4 punkty karne i 2 miesiące zakazu prowadzenia pojazdu
- ❖ mniejsza niż 1/10 połowy wartości prędkościomierza 400 EUR oraz 4 punkty i 3 miesiące zakazu prowadzenia pojazdu

Wyprzedzanie

Kary w Polsce i w Niemczech nie są jednoznacznie sprecyzowane. W obu krajach zachodzą różnice dotyczące karanych wykroczeń w przypadku manewru wyprzedzania.

Tabela 2 przedstawia wybrane wykroczenia tego samego typu w Polsce i w Niemczech. Kary pieniężne za poniższe wykroczenia są wyższe w Niemczech, natomiast jeżeli chodzi o punkty karne to dotkliwsze są w Polsce, jednak nie są to znaczne różnice biorąc pod uwagę limity punktów karnych w porównywanych krajach to w przypadku nieupewnienia się co do możliwości wyprzedzania w Polsce ilość punktów stanowi 20,1% wszystkich punktów, a Niemczech 16,6%. Dodatkowo groźbą w Niemczech jest możliwość tymczasowego utraty prawa jazdy na okres jednego miesiąca.

Pozostałe karane i wykroczenia w Polsce:

- ❖ naruszenie zakazu wyprzedzania przy dojeżdżaniu do wierzchołka wzniesienia, na zakrętach oznaczonych znakami ostrzegawczymi, na skrzyżowaniach, na przejazdach kolejowych oraz tramwajowych i bezpośrednio przed nimi – 300 zł (71,77 EUR) grzywny i 5 punktów karnych,
- ❖ wyprzedzanie na przejściach dla pieszych albo przejazdach rowerowych lub bezpośrednio przed nimi – 200 zł (47,84 EUR) i 9 punktów karnych,

Tab. 1. Kary za przekroczenie prędkości w Polsce i w Niemczech w przeliczeniu na euro po kursie 4,18 zł

Przekroczenie prędkości jazdy	Kwota mandatu i liczba punktów karnych					
	Niemcy				Polska	
	Obszar zabudowany		Obszar niezabudowany			
Do 10 km/h	15 EUR	–	10 EUR	–	Do 50 zł (11,96 EUR)	1 pkt
11 – 15 km/h	25 EUR	–	20 EUR	–	Od 50 do 100 zł (11,96 – 23,92 EUR)	2 pkt
16 – 20 km/h	35 EUR	–	30 EUR	–		
21 – 25 km/h	80 EUR	1 pkt	70 EUR	1 pkt	Od 100 do 200 zł (23,92 – 47,84 EUR)	4 pkt
26 – 30 km/h	100 EUR	3 pkt	80 EUR	3 pkt		
31 – 40 km/h	160 EUR	3 pkt	120 EUR	3 pkt	Od 200 do 300 zł (47,84 – 71,77 EUR)	6 pkt
41 – 50 km/h	200 EUR	4 pkt	160 EUR	3 pkt	Od 300 do 400 zł (71,77 – 95,69 EUR)	8 pkt
51 – 60 km/h	280 EUR	4 pkt	240 EUR	4 pkt	[powyżej 50 km/h] Od 400 do 500 zł (95,69 – 119,62 EUR)	10 pkt
61 – 70 km/h	480 EUR	4 pkt	440 EUR	4 pkt		
Ponad 70 km/h	680 EUR	4 pkt	600 EUR	4 pkt		
Jazda z prędkością utrudniającą ruch	–	–	–	–	Od 50 do 200 zł (11,96 – 47,84 EUR)	2 pkt

Tab. 2. Kary za wykroczenia podczas manewru wyprzedzania w Polsce i w Niemczech w przeliczeniu na euro po kursie 4,18 zł [2, 3, 4]

Wykroczenie	Polska		Niemcy	
	kwota	pkt	kwota	pkt
Wyprzedzanie z niewłaściwej strony	200 zł (47,84 EUR)	3	100 EUR (poza obszarem zabudowanym)	3
Niedostosowanie się do znaku zakazu wyprzedzania	300 zł (71,77 EUR)	5	70 EUR	1
Niezachowanie bezpiecznej odległości	200 zł (47,84 EUR)		30 EUR (35 EUR w przypadku uszkodzenia mienia)	–
Naruszenie obowiązku upewnienia się o odpowiedniej widoczności i miejscu do wyprzedzania oraz, że kierujący przed nim nie rozpoczął manewru wyprzedzania	250 zł (59,8 EUR)	5	100 EUR	3

- ❖ zwiększenie prędkości przez kierującego pojazdem wyprzedzanym – 350 zł (83,7 EUR) grzywny,
- ❖ wyprzedzanie pojazdu uprzywilejowanego na obszarze zabudowanym – 300 zł (71,77 EUR) grzywny.

Pozostałe karane wykroczenia podczas manewru wyprzedzania w Niemczech:

- ❑ wyprzedzanie z prędkością minimalnie większą niż pojazd wyprzedzany – 80 EUR i 1 punkt karny,
- ❑ niezastosowanie się do znaku zakazu wyprzedzania, przekroczenie linii ograniczającej pas ruchu – 150 EUR i 4 punkty karne; ze spowodowaniem

zagrożeń – 200 EUR oraz 4 punkty karne i 1 miesiąc zakazu prowadzenia pojazdu, przy uszkodzeniu mienia – 240 EUR oraz 4 punkty i 1 miesiąc zakazu prowadzenia.

Podsumowanie

Kary pieniężne za wykroczenia drogowe po uwzględnieniu średnich zarobków w obu krajach dotkliwsze są w Polsce, jednak w Niemczech częściej za wiele wykroczeń drogowych jest zatrzymywane prawo jazdy, co może być przyczyną większego przestrzegania przepisów ruchu drogowego w tym kraju.

Bibliografia

1. <http://www.magazynauto.pl/porady/przepisy/ruch-drogowy-2878/news-uwazaj-na-roznice-w-przepisach,nld,991119> (dn. 24.11.2013).
2. <http://isap.sejm.gov.pl/DetailsServlet?id=WDU20120000488> -Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 25 kwietnia 2012 roku w sprawie postępowania z kierowcami naruszającymi przepisy ruchu drogowego. (dn. 16.11.2013).
3. <http://isap.sejm.gov.pl/DetailsServlet?id=WDU20082021249> Rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 5 listopada zmieniające rozporządzenie w sprawie wysokości grzywien nakładanych w drodze mandatów karnych za wybrane rodzaje wykroczeń. (dn. 16.11.2013).
4. http://www.kba.de/nn_190298/DE/ZentraleRegister/VZR/BT__KAT__OWI/bkat__owi__01042013__pdf,templateId=raw,property=publicationFile.pdf/bkat__owi__01042013__pdf.pdf (dn. 16.11.2013).
5. <http://www.forbes.pl/zarobki-w-europie-polska-srednia-placa-w-tyle,artykuly,160354,1,1.html> (24.11.2013).

Comparison of penalties for traffic offences in Poland and Germany

There are presented in the paper the penalties for traffic offenses in Poland and Germany. The selected breakdown of penalties for the same traffic offenses in both countries is shown in this paper. There are presented financial penalties as well as penalties in the form of penalty points.

Keywords: penalties for traffic offenses, financial penalties.

Autorzy:

dr inż. **Marek Jaśkiewicz** – Politechnika Świętokrzyska w Kielcach

dr inż. **Rafał Jurecki** – Politechnika Świętokrzyska w Kielcach

dr inż. **Józef Stokłosa** – Wyższa Szkoła Ekonomii i Innowacji w Lublinie